

JAK NA ZDIVO (29.11.2005) Autor: Karel Štoviček & Trainmania

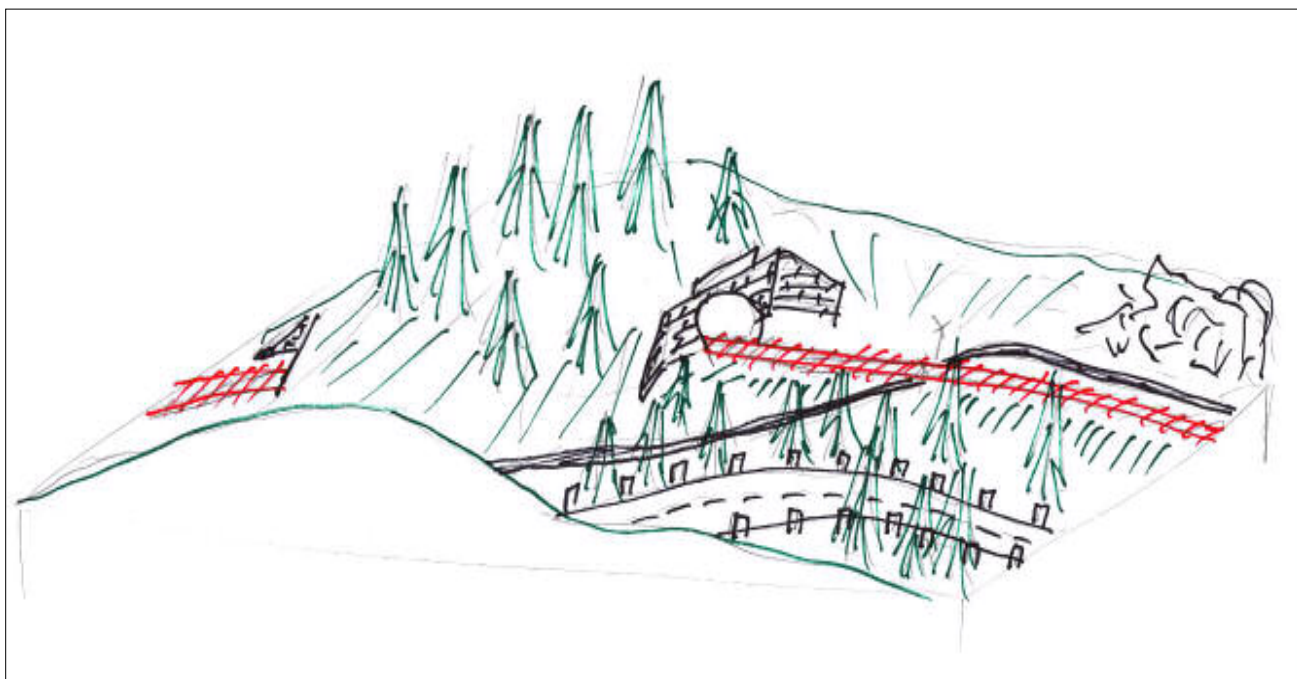
Před začátkem stavby dílu 6 jsem vůbec neměl jasno, jaký motiv na něm vyroste. Nějaké nápady byly, ale vše mi připadalo tak nějak obyčejné. Nakonec jsem si uvědomil, že jsem kdysi měl tunel, po přestavbě jsem však žádný nepostavil. A nápad byl na světě. Bude se stavět tunel (náčrtek je vidět na obrázku 1). Hned ale vyvstal problém, jak znázornit tunelové portály. Bádal jsem, přemýšlel, konzultoval... nakonec jsem se rozhodl pro nákup jakéhosi odlitku asi za 45 Kč, který měli „U krále železnic“. Poštou mi přišla napůl rozlámaná dvojice portálů, která, jak jsem později zjistil díky upozornění někoho ze známých, je nepovedenou kopií výrobku někdejší firmy VERO (NDR), nyní má tento portál v sortimentu tuším firma Auhagen (nejsem si jist, ale myslím, že jsem jej zahlédl ve všestarské prodejně). Na obrázcích 2, 3 a 4 můžete sami posoudit kvalitu zakoupeného portálu.

Díky „vysoké kvalitě“ výrobku problém s portálem trval, stále jsem měl za úkol najít vhodné řešení. Nakonec jsem jej našel, resp. „bylo mi nalezeno“. Pardubický modelář, říkejme mu Kajin, zdivo všeho druhu napodobil pomocí snadno dostupné modelovací hmoty, která se dá běžně zakoupit v každém papírnictví. Přesnější název je „samotvrdnoucí modelovací hmota“ v našem případě DAS (obrázek 5). Je to hmota, která je po mírném navlhčení velmi lehce zpracovatelná a tvarovatelná a řekněme tak do 24 – 48 hodin dokonale vytvrdlá. Během práce si stačí občas jen navlhčit prsty v připraveném kelímku. Pokud se nám něco nepovede, není nic jednoduššího, než hmotu z nepovedeného místa sundat a znovu zpracovat.

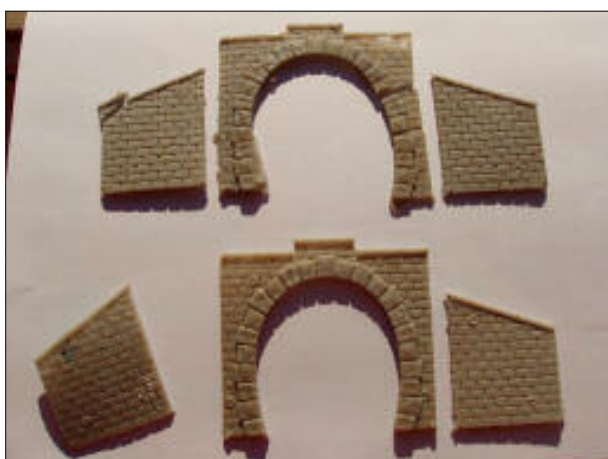
Základ portálu vzniknul vyříznutím a zapracováním (rašplí, ale lepší je asi odporová řezačka na polystyren) patřičného tvaru do 20 mm silné desky z pěnového polystyrenu. K tomu mi posložil právě ten nepovedený odlitek – přenesením jeho rozměrů byla práce mnohem jednodušší. Alespoň si „odpracoval“ náklady, které jsem do něho vložil. ☺ Čelní a opěrné zdi vznikly ze starého zdiva Tillig, které mi doma leželo již několik let bez užitku a jen zabíralo místo, ale nic nebrání tomu, abychom i vlastní zdivo vytvořili z modelovací hmoty (obrázky 12 – 20 jsou důkazem toho, že to jde, výsledek je dokonalý). Klenba kolem otvoru již vznikla pomocí výše zmíněné hmoty. Natahl jsem si proužek kolem otvoru, opatrně „obřízl“, aby byl po celé své délce stejně široký, a vytlačil jsem do něho jednotlivé kameny klenby (obrázek 6). Překvapení bylo veliké, šlo to velmi dobře (zpočátku se mi totiž do této varianty výroby portálu vůbec nechtělo, zdálo se mi to moc pracné). Do druhého dne „kameny“ dostatečně zatvrdly a já začal budovat „rouru“ tunelu. Její vznik dobře znázorňuje schéma 7. Jedná se vlastně o tři stěny s vybroušeným tvarem klenby (opět přišla ke slovu rašple), které jsou k sobě přisazeny. Na vnitřek takto vzniklého tunelu byla poté natažena opět hmota DAS, do které byla vyryta struktura kamenů (obrázek 8). Stěny jsem nepracovával najednou, každý den přišla na řadu jedna – nejprve jeden bok, další den druhý a následně „strop“. Vzhledem k silnější vrstvě hmoty na některých nerovných místech vnitřku tunelu bylo zasychání delší, proto jsem zmiňoval možnost až 48 hodin. Ještě před zaschnutím je však nutno znázornit nerovný povrch kamenů pomocí hrubého smirkového papíru. Jednoduše jej na zatím měkkou hmotu opatrně přiložíte a přitlačíte, ne však moc, aby se nezatáhly spáry mezi jednotlivými kameny.

Po zaschnutí celého portálu včetně vnitřní klenby už zbylo jen patřičné nabarvení pomocí temperových barev (obrázek 9). Je lépe barvy více zředit, jinak se může stát, že pod silnější vrstvou barvy zmizí smirkovým papírem znázorněná nerovnost kamenů. Obrázky 9 a 10 ukazují tunelový portál po osazení do terénu, obrázky 12 – 20 dále ukazují, co všechno se dá pomocí této modelovací hmoty s trochou trpělivosti vykouzlit. Modrý materiál těla viaduktu je tvrzený polystyren, známý také jako styrodur. Nedrolí se jako obyčejný polystyren, je perfektně opracovatelný, a hlavně dostatečně tvrdý a nosný i na takové projekty, jako je třeba prezentovaný viadukt. Barven byl pomocí barev Tamyia (matné akrylové barvy na plastické modely), velice dobře plní svůj účel a nejsou husté, tudíž není třeba se obávat ztráty detailů jako u nedostatečně naředěné tempéry.

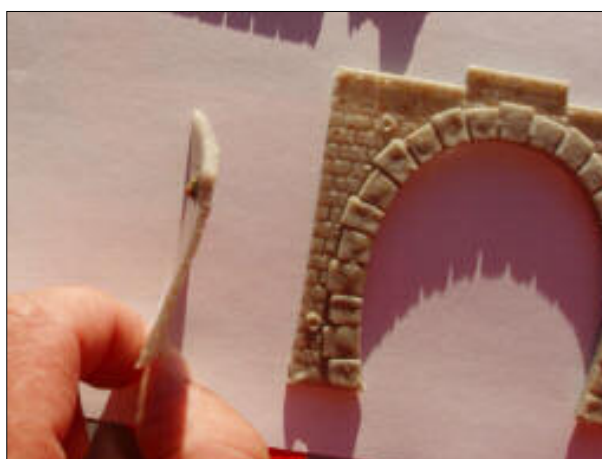
OBRÁZKOVÁ PŘÍLOHA

Obr.1 – Prvotní náčrtek dílu 6 (pěšinka se nakonec nekonal)

Obr.2 – I toto je možné koupit

Obr.3 – I toto je možné koupit

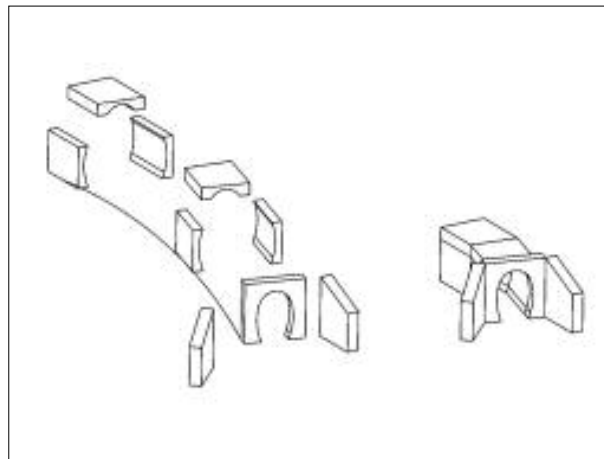
Obr.4 – Detail koupeného odlitku portálu

Obr.5 – Modelovací hmota DAS

Obr.6 – Klenba kolem portálu

Obr.7 – Schéma vnitřku tunelu

Obr.8 – Vnitřek tunelu

Obr.9 – Portál po prvním nabarvení

Obr.10 – Hotový portál vložený do terénu

Obr.11 – Hotový portál vložený do terénu

Obr.12 – Stavba viaduktu (H0)

Obr.13 – Stavba viaduktu (H0)

Obr.14 – Stavba viaduktu (H0)

Obr.15 – Stavba viaduktu (H0)

Obr.16 – Hotový viadukt

Obr.17 – Hotový viadukt

Obr.18 – Stavba 2-kolejného tunelového portálu (H0)

Obr.19 – Stavba 2-kolejného tunelového portálu (H0)

Obr.20 – Hotový 2- kolejný portál

Obr.21 – Hotový 2- kolejný portál